

گفت‌وگو

زهرآچندری

رشد موالید سوم و چهارم، روند کاهشی تولد فرزند اول و دوم یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که طی روزهای اخیر و در میان آمارهایی که در خصوص موضوع جمعیت ارائه می‌شود جلب توجه می‌کرد؛ آماری که بی‌تردید از جوانب گوناگون قابل‌بررسی است. در کنار این آمار دیگری که از سوی وزارت بهداشت در موضوع جمعیت اعلام شده کند شدن شیب کاهش جمعیت است. صالح قاسمی، دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت این افزایش درصد مرتبه ولادت سوم به بالا یا به معنی بهبود شاخص‌های جمعیت‌شناختی نیست. وی در مواجهه با این آمار معتقد است وقتی کارشناسانه‌تر به آن نگاه می‌کنیم، در می‌یابیم نه فقط نگرانی‌ها در موضوع کاهش جمعیت حل نشده بلکه طی دو، سه سال آینده و با پایان سن باروری دهه شصتی‌ها، روند کاهشی تولدها یا شیب تندتری ادامه خواهد یافت. آنچه در پی می‌آید حاصل گفت‌وگی ما با این پژوهشگر حوزه جمعیت است.

■ ■ ■

جناب آقای قاسمی طبق آخرین آمار اعلامی از سوی وزارت بهداشت شتاب کاهش نرخ رشد جمعیت کشور کم شده‌است. از سوی دیگر طبق آمارها تولد فرزندان سوم و چهارم با رشد معنادری همراه بوده‌است. تحلیل شما از این مسئله چیست؟

در دو سال گذشته ما تغییر را در سطح تولد فرزندان دوم، سوم، چهارم و پنجم شاهد بودیم. به عبارتی در مرتبه ولادت سوم، چهارم و پنجم با افزایش درصدی روبه‌رو بودیم که معنی آن این است تعداد فرزندانی که سوم، چهارم و پنجم خانواده پودن افزایش داشته‌اند. این خبر خوبی است و مفهومی این است که تابوی داشتن فرزند سوم، چهارم و پنجم شکسته است. به عبارت دیگر داشتن فرزند سوم به بعد سنت‌شکنی نیست و ضد ارزش محسوب نمی‌شود و جامعه به شدت با آن مقابله نمی‌کند و این پیام خوبی است که صد البته محصول مجموعه‌ای از کنشگران حوزه جمعیت است.

آیا این کاهش شتاب و افزایش موالید در گروهی خاص با اجزای قانون جوانی جمعیت در ارتباط است؟

این هم می‌تواند محصول قانون باشد و هم محصول فعالیت‌های گروه‌های مردمی و گفتمان‌های اجتماعی این حوزه می‌تواند باشد. علاوه بر این می‌تواند محصول اقدامات فرهنگی رسانه‌ای برخی از دستگاه‌ها و نهادی محصول پرداختن به موضوع جمعیت در بین نخبگان و در بین گروه تحصیلکردگان و دانشگاهی‌ها باشد. به نظر می‌رسد که مسیر باز شدن گره‌های ذهنی جامعه آغاز شده و گفتمانی شکل گرفته‌است که این کمک یابانی به ما خواهد کرد تا الگو تغییر کند. اینها همه خبر خوبی است، اما باید توجه داشت اولاً اینگونه نیست که این فقط محصول قانون باشد. برخی از نمایندگان مجلس به شدت علاقه‌مندند تا این راه به خودشان مضاره و اینطور اعلام کنند که این تغییر صرفاً محصول وضع قانون است.

گزارش

مهسا گردینی

سالی که نکوست، از یهارش پیداست. امتحانات نهایی قرار بود وضعیت ار سسر و سامان دهد تا استرس کشور کاهش پیدا کند، اما خودش استرس دانش آموزان را بیشتر کرده‌است، چراکه دانش آموزان حتی پیش از بزرگاری امتحاناتشان هم در بین گروه نخبگان و آند به کافی،ت، مدرسه آموزش و پرورش مناطق هستند تا بلکه بتوانند کار نشان را بگیرند و از محل آزمون خود باخبر شوند. حال سؤال اینجاست آموزش و پرورشی که توان توزیع به موقع کارت امتحانات نهایی به دانش آموزان را ندارد چگونه می‌خواهد مقابل مافیای کتکور بایستد و از دانش آموزان در مقابل آن حفاظت کند؟

■ ■ ■

نداشتن کارت ورود به جلسه آزمون امتحانات نهایی، بسیاری از دانش آموزان را نگران کرده‌است. آنها علاوه بر استرس پاسخ به سؤالات امتحان نهایی که در رودشان به دانشگاه تأثیر زیادی دارد، حال باید استرس نداشتن کارت ورود به جلسه آزمون را هم تحمل کنند! کسی نمی‌داند این مشکل از کجاست، چراکه مسئولان آموزش و پرورش توضیحی درباره آن ندادند، اما عصر روز شنبه اعلام شده که به دلیل این اختلال پیش آمده، امتحانات نهایی با تأخیر بر گزار می‌شود. متأسفانه بلبشوی پیش آمده در برگزاری امتحانات نهایی دانش آموزان و خانواده‌هایشان را کلافه و نگران کرده‌است. فقط دو روز دیگر تا شروع ماه امتحانات مانده، این در حالی است که به دلیل اختلال در سامانه‌های وزارت آموزش و پرورش بسیاری از دانش‌آموزان متقاضی شرکت در امتحانات نهایی موفق به دریافت کارت ورود جلسه نشدند. آموزش و پرورش اعلام کرده که خیال دانش آموزان از بابت شرکت در جلسات امتحان راحت باشد، چراکه حتی با شناسنامه هم امکان آن وجود دارد، اما کارت ورود به جلسه علاوه بر احراز هویت دانش آموزان، حقای اطلاعات محل آزمون هم هست! این یعنی اگر در این روز باقیمانده هم سامانه‌های وزارت آموزش و پرورش با اختلال مواجه باشند، عملاً دانش آموزان نمی‌دانند که برای شرکت در آزمون کجا بروند!

جامعه

سرویس اجتماعی ۸۸۵۲۲۰۶۰

گفت‌وگوی «جوان» با دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت

رشد ولادت‌های فرزند سوم به بعد نشانه بهبود شاخص‌های جمعیتی نیست

مجتبی محمدی |ایرنا

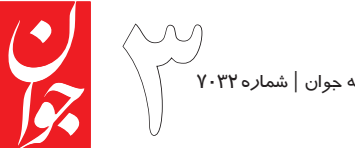
چرا؟ می‌خواهند بگویند این یعنی توفیق قانون، یعنی کشور مدیون مجلس و تیمی است که در مجلس قانونگذاری کرده‌اند. **یعنی شما معتقد به اثر گذاری قانون جوانی جمعیت در این کاهش شیب کاهشی تولد مرتبه ولادت سوم به بالا افزایش بوده‌است، اما همه این تغییر سهم اثر قانون نیست‌ما از کسانی که در مجلس تلاش کردند تا دو سال پیش این قانون تصویب شود، ممنونیم، اما اینگونه نیست که همه چیز محصول تلاش‌های آنها باشد.**

پس این تغییر در الگوی فرزند آوری را محصول چه فعالیت‌های می‌دانید؟ گره‌های مردمی در این زمینه فعالیت‌های بسیار جدی کردند. گفتمان اجتماعی، طبقه نخبگانی در این حوزه و فعالیت برخی از رسانه‌ها نکته مهمی است که در ابتدا باید به آن توجه داشته‌باشیم. نکته دیگر اینکه این افزایش درصد مرتبه ولادت سوم به بالا به معنی بهبود شاخص‌های جمعیت‌شناختی نیست.

پس اگر به تعبیر شمار رشد ولادت‌های فرزند سوم به بعد نشانه بهبود شاخص‌های جمعیتی نیست، پس این آمار چه تحلیلی به ما می‌دهد؟ همزمان که ما می‌گوییم درصد تولد بچه‌های سوم، چهارم و پنجم افزایش پیدا کرده‌است، همزمان هم

شاهد شاخص کاهش تعداد تولدهای کل کشور هستیم. یعنی روند کاهش تعداد تولدهای کل کشور همچنان ادامه داشته‌است. از سال ۱۳۹۴ که ما به آمارها نگاه می‌کنیم تا امروز، شاهد کاهش بیش از نیم میلیون تولد بوده‌ایم. این خیلی معنادار است. حتی همین سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ بیش از ۱۶۰۱۵ هزار کاهش در تولدها تجربه کرده‌ایم و این یعنی شاخص‌ها همچنان کاهشی است. با این توضیحی که دادم در واقع ما می‌گوییم این اتفاق، اتفاق خوبی است که در صد تولد مرتبه ولادت سوم به بالا افزایش بوده‌است، اما در مجموع تعداد تولدها کاهشی است. پس در واقع نمی‌توانیم بگوییم که شاخص‌ها بهبود پیدا کردند و شرایط ما بهتر شده‌است. همانطور که عرض کردم در سال ۱۴۰۲ نسبت به ۴۰۱ بیش از ۱۵ هزار کاهش تولد داشته‌ایم. پس به علاوه آن یک تعداد خانم‌های را هم قضاوت کنیم که قفون یا سایر گفتمان‌ها و رسانه‌ها تأثیر مثبت داشته‌اند.

بعناایت به تحلیلی که داشتید، پیش‌بینی شما از آینده جمعیتی کشور چیست؟ امیدوارم چیزی که من فکر می‌کنم اشتباه باشد، اما تصور بنده این است که این کاهش شیب نزولی تعداد تولدهایش از آنچه تأثیر قانون یا تأثیر برخی فعالیت‌های اجتماعی باشد، دو علت دیگر دارد. یکی اینکه خانم‌های دهه شصتی که از سن باروری خارج می‌شوند، از آخرین فرصت‌های باروری‌شان استفاده می‌کنند و بعضاً صاحب فرزند می‌شوند که این خودش یک تعداد فرزند را به آمار ما اضافه می‌کند. به علاوه آن یک تعداد خانم‌هایی را هم داریم که در دوره کرونا تصمیم داشتند صاحب فرزند شوند، اما نگرانی‌های ناشی از کرونا این تصمیم را به تأخیر

محمد بیگی مطرح کرده‌اند، این مسئله چقدر می‌تواند بر اجرای قانون جوانی جمعیت و اصلاح روند جمعیتی کشور مؤثر باشد؟

در حوزه اجرای قانون همان‌گونه که اشاره داشتید، متأسفانه در همین دو سال گذشته عدد اسمی قانون و اعتبارات بودجه قانون جوانی جمعیت کاهش پیدا کرده‌است. ما در سال ۱۴۰۱ قرار بود ۱۰ همت بودجه داشته‌باشیم که محقق نشد. ۱۴۰۲ قرار بود این بودجه بیش از ۷ همت باشد که باز هم محقق نشد. در ۱۴۰۳ هم قرار است ۶/۵ همت بودجه برای جوانی جمعیت اختصاص داده شود تا امروز که پایان اردیبهشت ماه است، این محقق نشده‌است و من پیش‌بینی می‌کنم تا پایان سال هم همچون سال‌های گذشته کمتر از ۱۰ درصد این بودجه محقق خواهد شد. این می‌داند یعنی چه؟ یعنی درست است که ما می‌گوییم کاهش ۴ هزار میلیارد تومانی بودجه جوانی جمعیت، اما فرنگ‌نظر از عدد و رقمی که مصوب می‌شود، همان عدد و رقمی هم که شد محقق نمی‌شود. طی سه سال گذشته هیچ کدام از این اعداد و ارقام محقق نشده‌اند و تخصصی داده نشدند. بر این اساس چه فرقی می‌کند که روی کاغذ چه عددی نوشته شود؛ ۶ همت یا ۱۲ همت! با این توضیح فکر می‌کنم گره اصلی قانون جوانی جمعیت در سازمان برنامه و بودجه است. چندین بار هم ما این را گفتیم تذکر دادیم،ی و رسانه‌های کردیم و بنده در برنامه تلویزیونی به صراحت اعلام کرده‌ام که خود رئیس جمهور باید پاسخگو باشد و کار از معاونین رئیس جمهور ووزرا گذشته است، اما متأسفانه هیچ اتفاقی نیفتاده‌است. نفر اول و ریاست سازمان برنامه بودجه متأسفانه به‌غم اظهارات خودش و به‌رغم ادعای اینکه این موضوع جمعیت خیلی موضوع مهمی است، کوچک‌ترین اولویتی به موضوع جمعیت نمی‌دهد، بنابراین قانون و بودجه هم محقق نمی‌شود و این یعنی شخص رئیس جمهور هم موضوع را به طور جدی پیگیری نمی‌کند که اگر می‌کرد طی دو سال گذشته باید تذکر جدی به رئیس سازمان برنامه می‌داد.

پس از نگاه شما گره اصلی اجرای قانون جوانی جمعیت در سازمان برنامه و بودجه چیست؟

بله؛ من فکر می‌کنم گره اصلی اجرای قانون در سازمان برنامه و بودجه است. البته در کنار سازمان برنامه و بودجه یک گره دیگری هم داریم. ما بارها گفته‌ایم غیر از لایحه اقتصادی باید فرهنگ و نگرش هم اصلاح شود و این کار رسانه ملی و یک‌پسندی فضاهای رسانه‌ای و هنری است. کارهای سینمایی، مجموعه‌های نمایشی، مستندها و تولیدات کوتاه و غیره. جای اصلی اینها در رسانه است. گره اصلی باز شدن گره‌های ذهنی مردم در حوزه فرهنگ رسانه و در نگرش اقتصادی باید فرهنگی و نگرش هم اصلاح شود و این کار رسانه ملی و یک‌پسندی فضاهای رسانه‌ای و هنری است. کارهای سینمایی، مجموعه‌های نمایشی، مستندها و تولیدات کوتاه و غیره. جای اصلی اینها در رسانه است. گره اصلی باز شدن گره‌های ذهنی مردم در حوزه فرهنگ رسانه و در نگرش است. مسئولیت این تغییر نگرش برای فرزند آوری هم در سازمان صدا و سیماست. اگر من بخواهم دو موضوع اصلی در پیش روی موفقیت سیاست‌های جمعیتی و قانون جوانی جمعیت نام ببرم، می‌گویم گره اقتصادی موفقیت این قانون در سازمان برنامه و گره هنری رسانه آن در سازمان صدا و سیماست.

کاهش ۴ هزار میلیارد تومانی بودجه قانون جوانی جمعیت نکته‌ای است که خانم

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

چرا که

سلامت

مدیریت بهتر قند خون

با انسولین‌های نسل جدید

یک فوق تخصص غدد گفت: مصرف انسولین‌های نسل جدید به مدیریت بهتر قند خون افراد دیابتی کمک می‌کند که نتیجه این اتفاق، بالا رفتن و بهبود کیفیت زندگی آنهاست.

محمدرضا مهاجری تهرانی، فوق تخصص غدد گفت: ورود انسولین‌های نسل جدید به ایران شرایط را برای بالابردن کیفیت زندگی بیماران دیابتی بهتر کرده‌است. افراد مبتلا به دیابت نوع ۲ به نظارت منظم و درمان مداوم برای حفظ سطح هدف قند خون و به همان اندازه مهم برای مدیریت دیگر شرایط همراه با دیابت نیاز دارند.

وی اظهار داشت: در قرن بیست‌ویکم شاهد ورود چندین محصول آنالوگ انسولین و ارتقای رژیم‌های انسولینی در درمان دیابت نوع ۲ بودیم. با وجود این، بسیاری از بیماران مبتلا به دیابت تحت درمان با انسولین در کنترل مناسب قند خون ناموفق باقی می‌مانند. این ممکن است نشان‌دهنده درمان ناصحیح و بی‌توجهی به مصرف دارو و کنترل قند خون باشد، اما این مسائل در بعضی موارد می‌تواند ناشی از نگرانی در مورد هیپوگلیسمی (افت قند خون) باشد. مهاجری تهرانی درباره مزایای انسولین‌های نسل جدید گفت: بیش از صد سال است که از تولید اولین انسولین‌های گذرد و کیفیت انسولین‌ها با گذر زمان بهتر نیز شده‌است. ابتدا منبع انسولین، حیوانی بود و سپس انسولین‌های نوترکیب به بازار عرضه شد و پس از آن نیز با پیشرفت علم انسولین‌های قلمی به بازار آمدند. به گفته این فوق تخصص غدد، انسولین نسل جدید نسبت به انسولین‌های قبلی مزایای زیادی دارد. در انسولین‌های نوع جدید به دلیل طولانی‌تر بودن اثر، فرد دچار افت قند خون کمتری به خصوص هنگام شب می‌شود و تعداد تزریقات انسولینی که باید در طول شبانه‌روز انجام شود نیز کاهش می‌یابد. بنابراین فرد مبتلا به دیابت در طول روز نیاز به یک و در نهایت دو مرتبه تزریق انسولین دارد.

به گفته مهاجری تهرانی، افرادی که از این انسولین‌های نسل جدید استفاده می‌کنند می‌توانند زمان تزریق آن را خودشان کنترل کنند به این معنا که اگر وعده شام فرد با صبح‌غذای بیشتری میل کنند دارو را با آن وعده یا اگر در وعده شام قند خون بیشتری می‌خورند، انسولین خود را با این وعده غذایی می‌زنند. در واقع با این نوع انسولین، قند خون بعد از غذای فرد نیز کاهش پیدا می‌کند و کنترل می‌شود. وی توضیح داد: به طور کلی، انسولین نسل جدید که به تاژگی وارد بازار دارویی ایران شده‌است، از هر دو مزیت کوتاه‌اثر و طولانی‌اثر بودن به طور هم‌زمان برخوردار است و فرد می‌تواند حتی در طول شبانه‌روز، ساعت تزریق آن را تغییر دهد. مهاجری تهرانی بر این باور است که اگر فرد دیابتی در طول شبانه‌روز دو تا چهار بار انسولین بزند و به همین تعداد قند خون خود را چک کند، این رقم در سال به حدود هزار و ۵۰۰ بار می‌رسد و فشار زیادی بر او وارد می‌شود، به همین دلیل بیماران نیاز به انسولین‌هایی دارند که طول اثر بیشتر و نیاز به دفعات تزریق کمتری دارند. وی اظهار داشت: مهم‌ترین مزیت محصول انسولین نسل جدید این است که دو نوع انسولین را در یک قلم قرار داده که ۲۰ درصد آن انسولین آسپارت و ۷۰ درصد آن انسولین گلدوک است و بر اساس تشخیص پزشک و بر اساس میزان نیاز بیمار تجویز می‌شود. در واقع در برخی از بیماران حتی با یکبار استفاده از این قلم در روز قند خون تحت کنترل قرار می‌گیرد.

حواله‌ها

توضیحات موزه سینما درباره بازسازی

کافه رستوران این مجموعه +پاسخ جوان

تعمیرات و بازسازی هم مجوز می‌خواهد

پس از انتشار گزارشی با عنوان «ساخت و ساز در روز روشن بدون مجوز شهرداری»، در صفحه ۳ به تاریخ ۲۵ اردیبهشت ماه، موزه توضیحاتی را به دفتر روزنامه ارسال داده‌است.

توضیحات موزه سینما به گزارش «جوان» به این شرح است: «به دنبال انتشار گزارشی در پایگاه جوان آنلاین در مورخ ۲۵ اردیبهشت با عنوان ساخت و ساز در روز روشن بدون مجوز شهرداری به اطلاع می‌رساند که یکی از وظایف اصلی مدیریت موزه سینما نگهداری و ساماندهی اماکن و بناهای این مجموعه فرهنگی تاریخی است. متأسفانه در سال‌های گذشته به حفظ و نگهداری کافه رستوران مستقر در موزه توجه کافی صورت نگرفته‌است و همین امر موجب ایجاد مشکلات بهداشتی و حتی زیست‌محیطی نیز شده‌بود، بنابراین تصمیم گرفتیم با پایان فعالیت بهره‌بردار فعلی این کافه رستوران و قبل از آغاز فعالیت دور جدید بازسازی لازم و همچنین به روزرسانی تجهیزات صورت گیرد. تأکید می‌شود که هیچ ساخت و ساز جدید و تغییر کاربری در این بخش صورت نگرفته و اقدامات لازم فقط در حد تعمیرات و بازسازی است که با هماهنگی شهرداری منطقه در حال انجام است. لازم به ذکر است، کافه رستوران جدیدی ساخته نشده‌است و همان بنای قبلی که حدود ۱۵ سال در محوطه موزه سینما قرار داشته در حال تعمیر است تا علاوه بر کافه رستوران محیط فرهنگی برای حضور هنرمندان باشد گفتنی است بیش از ۱۲۰ متر فضای سبز موزه که قبلاً در اختیار کافه بود، به فضای عمومی باغ بر می‌گردد که می‌توان از آن برای برگزاری نمایشگاه‌های فصلی از آن استفاده کرد.»

پاسخ جوان: بخشی از توضیحات موزه سینما درباره بازسازی کافه رستوران این مجموعه، عجیب به نظر می‌رسد، چراکه گفته می‌شود این ساخت و ساز با همان بازسازی یک سازه قدیمی با هماهنگی شهرداری منطقه در حال انجام است، اما هنگام انتشار گزارش «جوان»، شهرداری ناحیه ۷ منطقه یک، از این بازسازی اظهار لزوم نیز گرفته‌می‌شود. حال ممکن است در حال حاضر مجوزهای لازم در دست مسئولان موزه سینما باشد، اما پیش‌تر بنابر اظهارات شهردار ناحیه، این کار انجام نشده‌بود. از طرفی وقتی اطراف یک سازه حصار کشیده می‌شود و بدون هیچ توضیح و اطلاع‌رسانی قبلی، اقدامات ساخت و ساز انجام می‌شود، مراجعه‌کنندگان را با سؤالات بی‌جوابی مواجه و آنها را نگران می‌کند، نگران از بین رفتن درختانی که در نزدیکی این سازه قند کشیده‌اند و ممکن است به قیمت پروژه کافه رستوران، آسیب جدی ببینند. بدون شک «جوان» از هر اقدامی که منجر به نگهداری و ساماندهی اماکن و بناهای این مجموعه فرهنگی –تاریخی شود، حمایت می‌کند.

